

Song song vđi viđc trđn khai trái phép giàn khoan HD-981 trên thđm lđc đđa Viđt Nam, Trung Quđc tiđn hành mđ rđng và xây dđng mđt sđ công trđnh quân sđ trên các đđo đá đ Biđn đđng nhđm thay đđi cđc diđn theo hđđng có lđi rđt lđn cho Trung Quđc.

Vào ngày 2/5/2014, cđng thđng leo thang nghiêm trđng tđi Biđn đđng sau khi giàn khoan HD 981 cđa Trung Quđc bđt đđu quá trđnh khoan đđu trong Vđng đđc quyđn Kinh tđ (EEZ) và thđm lđc đđa cđa Viđt Nam. Trong khi sđ kiđn giàn khoan HD 981 đđng là tâm đđim cđa sđ chú ý đ Biđn đđng hiđn nay, mđt mđi đđe đđa khác tđi hòa bình và đn đđnh cđa khu vđc đđ xuđt hiđn.

Nhiđu nguđn tin cho thđy Trung Quđc đđng âm thđm xây dđng trái phép đđo nhân tđo tđi bãi Gđc Ma thuđc quđn đđo Trđđng Sa cđa Viđt Nam. Ngoài ra, Trung Quđc cđng đđng có kđ hđđch tđđng tđ tđi mđt sđ bãi đá khác cđa quđn đđo này. Đđy thđc

s là m t m u đ nguy hi m c a B c Kinh và nhi u kh n ng s làm thay đ i c c di n Bi n ông theo h ng có l i r t l n cho Trung Qu c.

G n 2 tu n sau khi Trung Qu c h đ t gi n khoan HD 981, ngày 13/5/2014, Philippin đã công b nh ng hình nh cho th y ng o i Trung Qu c đang c i t o đ t t i bãi đá G c Ma đ xây d ng m t đ ng b ng. Ti p đó, ngày 4/6/2014, báo Phil Star c a Philippin trích l i c a T ng th ng Philippin Benigno Aquino III r ng ông đã nh n đ c báo cáo v s chuy n d ch c a các tàu v n t i Trung Qu c t i hai bãi đá ng m Gavin và Châu Viên. M t báo cáo m t c a v n phòng T ng th ng Philippin ngày 13/5/2014 cho bi t thêm Trung Qu c c ng đang c i t o đ t t i hai bãi T Ngh a và Én t.

Thêm vào đó, giáo s Jin Canrong t i o i h c Nhân Dân Trung Qu c đã ti t l v i th i báo B u i n Hoa Nam Bu i sáng r ng m t k ho ch xây đ o nhân t o t i á Ch Th p đã đ c đ trình lên chính ph Trung Qu c. Hòn đ o nhân t o này s có di n tích g p đôi c n c quân s Diego Garcia r ng 44km² c a M t i n D ng. Theo báo Phil Star, đ án này gi ng nh v i c xây d ng m t tàu sân bay quân s ch y b ng nguyên t v i tr ng t i 100.000 t n và đ ki n s tiêu t n kho ng 5 t USD c a Trung Qu c trong vòng 10 n m.

M u đ xây d ng m t chu i đ o nhân t o c a Trung Qu c th c s là m t b c ti n quan tr ng trong v i c t ng c ng hi n di n quân s c a n c này t i qu n đ o Tr ong Sa. K t n m 1988, Trung Qu c đã chi m đ ng trái phép ít nh t 9 bãi đá thu c qu n đ o Tr ong Sa. Tr c đây, v i m c đích đ ng quân đ n trú ho c v i m c đích khác, Trung Qu c đã xây d ng và m r ng các c u trúc nhân t o t i nh ng bãi đá này. Tuy nhiên, ph n l n các c u trúc là n n móng và pháo đài bê tông b i di n tích quá nh c a nh ng bãi đá này đã khi n Trung Qu c không th ti n hành xây d ng đ ng b ng hay c ng bi n. Ch có á Ch Th p là đ c tính nh m t đ o bán nhân t o b i nó có s ch huy và bãi đáp tr c th ng.

Do đó, m c dù l n m nh h n r t nhi u so v i h i quân c a các qu c gia khác có tuyên b ch quy n t i Bi n ông, h i quân c a Quân Gi i phóng Nhân Dân Trung Qu c (PLA) v n có m t s y u đ i m và b t l i nh t đ nh trong tr ng h p x y ra chi n s t i Tr ong Sa. Kho ng cách t c n c h i quân Du Lâm t i đ o H i Nam t i qu n đ o Tr ong Sa là 580 d m, khá xa so v i kho ng cách tính t V nh Cam Ranh (250 d m) hay c n c quân s Puerto Princesa c a Philippin (310 d m). Do đó, Trung Qu c s g p khó kh n h n trong v i c tri n khai và duy trì m t l ng l n tàu và máy bay quân s t i qu n đ o Tr ong Sa so v i t i qu n đ o Hoàng Sa. Thêm

n a, kh nng phng và t p nhn máy bay quân s c a tàu sân bay Liêu Ninh v n đang trong quá trình th nghi m. Ng th i, tàu sân bay này c ng có y u đi m trng c tàu ng m, đ c bi t là tàu ng m Kilo c a Vi t Nam. M t hòn đ o nhn t o t i á Ch Th p có th đng vai trò tng t nh m t tàu sân bay c đnh t i v trí trung tâm c a Bi n ông và có hi u qu h n.

Trong bu i h p báo ngày 6/6/2014, phn ng l i vi c Philippin t cáo Trung Qu c c i t o đ t trái phép b b i G c Ma, Ng i phát ngôn B Ngo i giao Trung Qu c Hng L i đã tuyên b r ng nhng hành đng c a Trung Qu c t i qu n đ o Trng Sa là “không liên quan t i Philippin.” Tuy nhiên, Vi t Nam và các n c có tuyên b ch quy n Bi n ông khác có t t c các lý do đ quan ng i v m u đ nguy hi m này c a Trung Qu c. N u Trung Qu c th c hi n thành công k ho ch này thì đ th c s s đe d a nghiêm trng t i an ninh và ch quy n lãnh th c a Vi t Nam và các qu c gia quanh khu v c Bi n ông. Không ch các th c th t i qu n đ o Trng Sa mà chính nhng qu c gia này c ng s r i vào t m ng m c a không quân Trung Qu c.

Theo c u c v n an ninh qu c gia Philippin Roilo Golez, n u d a trên bán kính 1000 km c a á Ch Th p, máy bay quân s c a Trung Qu c có th d dàng v n t i toàn b lãnh th Philippin, Vi t Nam và m t phn c a Malaysia. Ngoài ra, m t chu i đ o nhn t o t i qu n đ o Trng Sa s hình thành m t “b c tng hàng h i” c a Trung Qu c t i v trí trung tâm Bi n ông. i u này s giúp B c Kinh tng cng ki m soát t i đây và có th t o ti n đ cho vi c thành l p Vùng Nh n đng Phòng Không (ADIZ) t i Bi n ông.

Vịc xdy dng đo nhn t o Trng Sa c ng phn ánh tham vng tr thành cng qu c bi n c a Trung Qu c. B c Kinh không ch mu n phô trng s c mnh h i quân mà còn mu n trình di n th h giàn khoan hi n đ i có kh nng khoan đ u t i phn ln Bi n ông (Trung Qu c c ng đang xdy dng giàn khoan HD 982, 943, 944). Có nhi u kh nng Trung Qu c s d n d n mang giàn khoan t vùng bi n thu c qu n đ o Hoàng Sa t i vùng bi n thu c qu n đ o Trng Sa. Do đó, vịc xdy dng đng bng và h i cng t i đ o nhn t o Trng Sa cùng v i vịc đng thêm tàu sân bay quân s (Trung Qu c đang ti n hành đng tàu sân bay quân s th hai, d ki n hoàn thành n m 2018) s khi n cho các n c có tuyên b ch quy n khác Bi n ông không dám đ i đ u trên th c đ a v i Trung Qu c trong trng h p Trung Qu c t p t c h đ t giàn khoan trái phép t i vùng bi n này. Nh đó, B c Kinh s hoàn toàn t tin trong vịc ti n hành khai thác tài nguyên i toàn b khu v c Bi n ông.

Kể cả Indonesia, một nước vốn không có tranh chấp ở Biển Đông cũng có lý do để lo ngại trước mưu đồ của Trung Quốc. Vào năm 2009, khi đã trình đăng ký lờ mờ phi lý của mình lên Ủy ban Vực biển và thềm lục địa (CLCS), Trung Quốc không bao gồm quần đảo Natuna của Indonesia. Tuy nhiên, ngày 18/3/2014, báo Antara trích tuyên bố của Phó Thủ tướng Fahru Zaini của hải quân Indonesia rằng bản đồ in trên tạp chí của Trung Quốc có bao gồm cả quần đảo Natuna. Đây có thể là một dấu hiệu cho thấy tham vọng vươn ra xa hơn tới Trường Sa xuống phía nam của Bắc Kinh, và việc xây dựng đảo nhân tạo chắc chắn sẽ gây quan ngại sâu sắc tới các nhà lãnh đạo Indonesia. Quần đảo Natuna và thềm chí eo biển Malacca đều nằm trong phạm vi 1000 km của Á Châu-Thổ. Bắc Kinh rất muốn kiểm soát quá trình lưu thông hàng hải tại eo biển Malacca tại Biển Đông để giảm thiểu nguy cơ về an ninh năng lượng đường biển của mình.

Từ những điểm trên, có thể thấy rõ tại sao Trung Quốc có tham vọng xây dựng chuỗi đảo nhân tạo tại quần đảo Trường Sa. Mặc dù việc xây dựng đường băng và cảng biển tại các đảo nhân tạo này sẽ tạo lợi thế rất lớn cho Trung Quốc trong tranh chấp tại Biển Đông, nó cũng cho thấy sự vì phạm nghiêm trọng Tuyên bố Ứng xử của các bên ở Biển Đông (DoC) và sự đơn phương thay đổi nguyên trạng ở Biển Đông của Trung Quốc, đe dọa nghiêm trọng hòa bình và ổn định của khu vực. Trong những năm gần đây, các nhà lãnh đạo Bắc Kinh đã ra sắc thuyết phục thế giới về sự trỗi dậy hòa bình của Trung Quốc.

Tại Hội thảo Shangri-La vừa qua, Tổng Vọng Quán Trung đã phát biểu rằng một Trung Quốc đang trỗi dậy không phải là mối họa với thế giới. Tuy nhiên, ý kiến này đã không được cộng đồng quốc tế đón nhận một cách nhiệt tình.

Thay vì tiếp tục biện minh một cách vô lý, các nhà lãnh đạo Trung Quốc cần hiểu rõ tại sao những hành động đơn phương của Bắc Kinh lại tạo ra quan ngại của các nước láng giềng và “mối hiểm họa Trung Quốc”, mà điển hình là sự kiện giàn khoan HD 981 và mưu đồ xây dựng chuỗi đảo nhân tạo ở Trường Sa. Nếu Trung Quốc vẫn thực sự nghiêm túc về thông điệp “trỗi dậy hòa bình” của mình thì điểu đó cần phải được chứng minh trong cả lời nói và hành động.

Theo [International Policy Digest](#)

Sơn Nguyễn

